

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

SZERKESZTI: DR. RÉVÉSZ IMRE. FŐMUNKATÁRS: DR. SZÁSZ IMRE.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, KOLLÉGIUM.

Előfizetési ár félévre hét pengő.

Az új nyugdíjtörvényről.

Az országos református lelkészi nyugdíjintézet végrehajtóbizottsága az elmúlt hét folyamán tárgyalta le a dr. Benedek Zsolt konventi tanácsos által szerkesztett új nyugdíjintézeti törvényjavaslatot.

A törvényjavaslat — nagyon helyesen — egyelőre nem ambicionálja a lelkészi nyugdíjintézet radikális reformját, mert egy szerves reform megalkotására a mai idők még nem alkalmasak. Nem alkalmasak azért, mert sem az egyházközségek anyagi helyzete, sem a lelképászoroknak a lecsökkent értékű naturáliák következtében jelentékenyen megcsappant helyi javadalma nem teszik lehetővé egy szerves reform megalkotását és életbeléptetését, ami természetesen vonná maga után a fizetendő járulékok tetemes felemelését. De nem alkalmasak a mai idők egy szerves reform inaugurálására azért sem, mert a nyugdíjintézet legfőbb bevételi forrásának, az államszegélynek jelentékeny felemelésére, az államszámtartás mai súlyos helyzetében alig lehet kilátás.

Mindezekre tekintettel az új törvényjavaslat lényegében nem más, mint a most érvényben levő törvény szükségszerű módosítása. Megtartja a régi törvény alapelveit, főleg annak matematikai elgondolását: az ú. n. tőkefedezeti rendszert, megtartja a régi törvény szerkezetét és az egyes rendelkezések szabatosabbá tétele mellett főként arra szorítkozik, hogy a régi törvény főhibáján, az özvegyek és árvák elégtelen ellátásán segítsen: az ellátási díjak és a járulékok kulcsának emelésével.

Az özvegyek és árvák ellátását a javaslat a nem állami tisztviselők és közalkalmazottak nyugdíjintézetének analogiájára, de ettől mégis bizonyos eltéréssel oly módon kívánja rendezni, hogy az özvegy ellátási díj fejében, a férjet elhalálózása időpontjában megillető nyugdíj 50 százalékát kapja, de ennek összege évi 960 P-nél kevesebb nem lehet. Ezzel kapcsolatosan az eddigi sokszorosan kifogásolt A) és B) csoport szerinti megkülönböztetés megszűnik.

Az apátlan árvák neveltetési segélye az özvegyi ellátás $\frac{2}{10}$ része, a szülőtlen árváké $\frac{3}{10}$ része.

A javaslat szerint a nyugdíjak, valamint az özvegyek és árvák ellátási díjai még az új törvény életbelépésétől számított további 6 (hat) éven át csak a mostani mód szerint lesznek folyósítva. A bizottsági tárgyaláson élénk kifejezést nyert az a kívánság, hogy ez a kíméleti (quarantaine) idő legalább az özvegyekre és árvákra ne terjesztessék ki, hiszen az egész nyugdíjintézeti reformot elsőrenden és főképpen ezeknek mai elégtelen ellátása tett sürgőssé és szükségessé. Nem állott azonban a bizottság-módjában, hogy erre nézve pozitív megállapodásra jusson, mert ehhez előzetes matematikai számítások szükségesek.

Általánosan megnyilvánult közóhaj alapján a javaslat a korpótlakos lakóhelyi javadalom $\frac{1}{4}$ részét lakbér, illetve természetben kapott lakás béregyenértéke gyanánt a nyugdíjigény alapjául beszámítja. Helyes és megokolt intézkedés ez, mert a lakás a lelképászoroknak díjlelőleg biztosított éppen olyan javadalma, mint a készpénz, föld, vagy egyéb természetben kiszolgáltatót naturáliák. Nem volna tehát megokolt, hogy ez a javadalmi tétel a nyugdíjalapba továbbra is be ne számíttatnék. Ezzel a beszámítással nyugdíjtörvényünk egy jelentős lépéssel jön közelebb az állami nyugdíjtörvényhez.

Járulék fejében, a javaslat szerint 10 év alatt befizetendő 33%-os belépési járulékon kívül ezután 5%-os évi járulékot és ugyancsak 5%-os fenntartói járulékot kell fizetni. Így a nyugdíjintézeti tagok évi járuléka 42.5%-kal, az egyházközségek évi fenntartói járuléka 150 százalékkal fog emelkedni. A két címen kontemplált 10%-os járulék az e címenek idáig fizetett összegeket együtt több, mint 81%-kal növeli. Kétségtelenül súlyos teher lesz ez, de áldozat és teherviselés nélkül a nyugdíjintézet nagyobb teljesítőképességét biztosítani nem lehet.

A járulékot a tag valóságos évi javadalma után kell kirozni és fizetni, de ha ez a javadalom

a 2500 P-t nem éri el, a járulékokat addig is, amíg időközi emelkedések folytán 2500 P-re emelkedik, 2500 P után kell kiróni és fizetni. Így a minimális nyugdíjalap 2500, a maximális nyugdíjalap pedig 5000 P lesz.

A nyugdíjhoz való igény az eddigi 10 év helyett már 5 szolgálati év betöltése után megnyílik, 5 szolgálati év után a nyugdíj a beszámított javadalom 30%-a s ezután minden betöltött szolgálati év után növekszik a nyugdíj-igény 2—2%-kal, amíg 40 évi szolgálat után a beszámított javadalom teljes összegét el nem éri.

A nyugdíjintézet vagyonának elhelyezéséről és gyümölcsöztetéséről a javaslat úgy intézkedik, hogy a vagyon $\frac{1}{3}$ része értékálló ingatlanba fektetessék, $\frac{1}{3}$ része egyházközségek és egyházi testületek számára nyújtott s jelzálogilag biztosított kölcsönökbe helyeztessék s legfeljebb $\frac{1}{3}$ rész maradjon értékpapírokban s más ingó értékekben és készpénzben.

A törvényjavaslat a ma érvényben levő törvényhez képest kétségtelen haladást és fejlődést jelent. S ha még mostani formájában sem tudja kielégíteni a hozzá jogosan fűzött váradalmakat, az nem a javaslat érdemes készítőjének dr. Benedek Zsolt konventi tanácsosnak a hibája, aki az adott viszonyok között adta azt, ami a lehető legjobb s munkálatát nem csupán a ridegen számító jogi és pénzügyi szakember hozzáértésével, hanem a szívével és szeretetével teljességével készítette el. Illesse érte hálás rá gondolásunk és meleg köszönetünk!

Maklár Károly.

FELADATOK

Súlyos teher.¹

Ebből ugyan bőségesen kijut országszerte mindnyájunknak. Untig is halljuk és olvassuk az igaz panaszokat, aztán az élet szigorú, vaskényszere elnémít bennünket anélkül, hogy a bajra Gileádból balzsamot küldene. Minket közelebből az egyházi gazdasági élet bajai érdekelnek, melyeknek körében a romlás elhárítatlan jelei mutatkoznak. A hívek egyéb súlyos terhek következtében csaknem fizetésképtelenek, bár aki egyik-másik gyülekezet anyagi helyzetét közelebből ismeri, az megcsóválja a fejét az olyan nemleges foglалási jegyzőkönyv állítására, mely néha egyházi hatóság által kiállított hátralékos kimutatásra válaszul érkezik. Aztán az élet szűk sikátorainak útjain, ahol nincs „elébe hajtás”, csak egy járómű akadjon meg a meglábolthatatlan sárban, utána akad egész sor fogat. A hívek nem tudják fizetni a közadótartozásokat, az egyházi tisztviselők nem jutnak jogos illetményeikhez még elkésve sem, így aztán ők sem képesek

¹ Az itt fölvetett óhajt az új törvényjavaslat, mint előbbi cikkünkben kiténik, nagyban honorálja. Szerk.

eleget tenni fizetési kötelezettségeiknek. Közalapi járulék, országos református lelkészi nyugdíjintézet s özvegy-árvai gyámintézeti tartozások, egyházkerületi, valamint egyházmegyei közigazgatási költség, tanítói nyugdíjilleték stb., stb. hátralékos összege elijesztő módon halmozódik fel. Közalapi segélyek csak vékonyan nyújthatók, nem is szólva a lelkészi nyugdíjakról, a lelkészi özvegyek és árvák segélyéről.

Nincs azonban olyan teher, amely valahogyan előbb-utóbb el ne volna viselhető, csak annak a *felrakásakor* kell vigyázatot, sőt kiméletet gyakorolni. Erre azonban még eddig nem igen gondolt talán senki. Egy ilyen vigyázatlan teherfelrakásról akarok megemlékezni, melyet hosszas tapasztalatom szerint a kezdő ifjú lelkész-nemzedék a mai rendszer parancsának megfelelően teljességgel nem bír elviselni. — Ilyen egyebek közt a megválasztott s állását elfoglaló kezdő ifjú lelkész teherbíró erejét nagy próbára tevő úgynevezett belépési járulékcímű tartozás lerovására vonatkozó rendelkezés. Boldogabb időben is súlyos volt ez a teher, ma pedig tízszeresen elbírhatatlan. Ez a legnehezebben beszédhető tartozás. Köteles — ugyanis a kezdő lelkész a hivatali állás elfoglalását követő január hótól számítva 5 év alatt javadalmának 33%-át az országos református lelkészi nyugdíjintézeti és özvegy-árvai gyámintézet pénztárába öt egyenlő részletben befizetni, a fizetetlen négy részlet kamatjával együtt.

A gyakorlati, a mindennapi élet törvénye ennek a tartozásnak a befizetését nagyon megnehezíti. Gondolt-e ennek a rendelkezésnek megfogalmazója arra, hogy a kezdő ifjú lelkipásztorra az első évben milyen szükségek parancsoló kielégítése várokozik? Új öltözetre, talán éppen új palástra, bútorzatra, könyvekre s egyéb felsorolhatatlan kellékekre van elengedhetetlenül szüksége. Aztán még a nősülésre is kell gondolnia. Talán még beruházási költségeket is kell megtérítenie hivatali elődjének, amely címlet egyszer s mindenkorra örökre ki volna törölendő a követelések szótárából. Magáról tudom, milyen nehéz volt 160 forint szőlőváltástot kifizetnem, volt is reá gondom, hogy hivatali utódomat ettől a fizetnivalótól mentsem.

Hogyan jut ennyi szükség közepette, éppen a mostani gazdasági viszonyok idején, csak egy fillérenyi fedezete is a kezdő lelkésznek arra, hogy javadalma egyharmadát nyugdíjintézeti tartozásába befizesse? Ritka kivétel, aki erre képes, bármily nagy mértékben legyen is meg nála a jóakarát. Mit csinál hát? Különböző lehetőségek (és lehetetlenségek) kínálkoznak. Az egyházmegyei pénztártól egyre jön a sürgetés, az esperesi hivatal végrehajtást helyez kilátásba, kénytelen vele, mert a „Rendtartás” erre kötelezi mindeniket. Hát a szegény ifjú lelkész vagy túri a sok intés píróságát, ami az ilyen esetben az érzékeny lelkületű lel-

késznek (s melyiknek nem kell ilyennek lennie?) nagyon fájdalmas állapot, vagy pedig valamely pénzintézetől váltóra s nagy kamatra kölcsönt vesz fel, ami meglábolthatatlan szövevénybe sodorja, mert nagyon kivételes állapot, hogy a jómódú egyház pénztárából 10, vagy többévi törlesztésre kölcsönt szerezhessen (bár erre is tudok szép példát). Ne felejtsük, hogy ahol termény és föld képezi a javadalom jelentős részét, a tapasztalatlan ifjú gazda a terményből csak jó későn s nehezen tud pénzt látni, gazdasági beruházása se jövedelmez még olyan hirtelen, hogy azt fedezetül használhassa.

Nincs itt szabadulás a szorult helyzetből, míg a fizetési kötelezettség keretein nem esik egy kis tágítás.

Ez a tágítás pedig abban állana, hogy a kezdő lelkész az állás elfoglalás január hó 1-én kezdődő évben ne terheltesse meg a javadalom $\frac{1}{3}$ részéből az $\frac{1}{5}$ rész befizetési kötelezettségével. Szóval a belépési járulék befizetését csak a második évben kezdje meg, tehát egy évvel hátrább tolattassék a járulék befizetésének határideje. Ez alatt az egy év alatt valahogy elhelyezkedik, berendezkedik dolgaival, lélegzethez jut s nem éli át a fizetésnemtudás kínzó gyötrelmeit. Hiszen, aki méhészkedett, tudni fogja, hogy az okos méhész a rajtól, bármilyen erős legyen is az, nem szedi el az első évben a mézet, hanem vár egy év gyarapodására, főként akkor, amikor a méhlegelő sovány volt.

Igaz, hogy ezzel a nyugdíjintézet némi kamatvesztést kénytelen elviselni, de valószínűtlen, hogy ezt a kis veszteséget el ne bírná, végtére a belépési járulékok csak esetleges bevételek, amelyek a lelkészi állások üresedésétől függenek.

Aztán gondolni lehet arra is, hogy a tagsági díjak legalább olyan mértékben feljebb emelkedhessenek, hogy ez a kis csonkulás ki legyen pótolva.

Végül azt vagyok bátor kérdezni, hogy ezt a túlságosan hosszú címet, hogy „Országos Református Lelkészi Nyugdíjintézet és Özvegyárvai gyámintézet” nem lehetne-e egyszerűsíteni, rövidíteni? Csak ebben az egyszerű kis felszólalásban is tán háromszor is leírni kissé szaporátlan dolog. Nem lehetne-e röviden csak „Országos Református Egyházi Nyugdíjintézet”-nek nevezni? Különben is ma már nem csak lelkészek lehetnek annak tagjai s az államnál is nyugdíjnak nevezik az özvegyek részére folyósított évi járandóságokat.

Forgolányi Rózsa Sándor.

Nyugalom napja.

Meggondoljad jól, hogy azt megszenteljed. Erről a napról sokszor és sokféle módozatban volt alkalmam már írni lapokban és többféle hatósághoz szóló beadványokban; kérve, rimánkodva annak minél tisztábban és helyesebben való megtartásáért.

Ezzel az alkalommal a Fűszerkereskedők Országos Egyesülete és a Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetsége március 22-i együttes gyűlésezésének mozgalma a „Vasárnap teljes munkaszünet” ügyében, adta kezembe a tollat, hogy most újra kérjek, rimánkodjak mindazok előtt, akik kormányoznak, vezetnek, pásztorolnak; vagy intézmények, melyeknek hatáskörébe tartozik a nyugalom napjára való éber vigyázás, mégpedig súlyos *ítélet* terhe alatti felelősséggel, hogy a *nyugalom napja megszenteltesék*.

Azoknak, akik népeket, nemzetet kormányoznak, vezetnek, felette örökös kötelességük, hogy az a nép, nemzet, testben ép, egészséges, munkabíró legyen, hogy az élet terhet minél jobban elbírja, hogy egyedeiben is minél kevésbé legyen egymás terhére. No, most már ezt csak rendszeres munkabeosztással és tisztességes, törvényesen beosztott nyugalommal teljesítheti. Agyonhajszolt munkával, az egyed saját magának legtöbbször csak gyötrelmet, környezetének nem tud áldás lenni, az összességre pedig mily nagy mennyiségben teher. Így látva, mert így van, akkor nemzeti szempontból végtelen nagy felelősség a kormányosokra, vezetőkre, hogy bölcs és törvényes nyugalommal kormányozzák és vezessék az alájuk rendelt vezetetteket, hogy azok el ne satnyuljanak.

De az előbbin kívül, nálunk még sokkal súlyosabb felelősség is nyugszik a kormányosokon és vezetőségen, mert ők maguk is vallják, hogy keresztyén országot kormányoznak. Ezt pedig nemcsak emberek által alkotott törvénnyel, de sokkal inkább az örök Isten által kiadott szent törvénnyel kell kormányozni, vezetni, igazgatni. Tehát a kormányzott népnek, nemzetnek nemcsak testére, de sokkal felettebb halhatatlan lelkére is vigyázni kell, hogy a lélek minél inkább tiszta legyen, hogy a tiszta lélek annál inkább tudjon gondot viselni a hüvelyére, a gyarló testre. Mert ha áll az, hogy ép testben ép lélek; még inkább áll az, hogy a tiszta lélek törekszik tisztántartani a testet. Így látva, mert így kellene lenni, bizony Isten ítéletének terhe alatt kötelessége volna a kormányosoknak, vagy a vezetőknek féltékenyen őrködni a nyugalom napján. És ezzel szemben mit látunk? Fájdalom és szégyen, hogy a keresztyén kormányzattól a kormányzottak részeinek kell nagy küzdelemmel és tusával kiharcolni a nyugalom napját.

Nagyméltóságú kormányos uraim! Vajjon önök olyan erősek testben, hogy nem érzik szükségét a nyugalom napjának? Tisztelettel hajlok meg nagy tudásuk és bölcsességük előtt, de mégis kérészerűlök feltenni a nagy kérdést: vajjon nem érzik szükségét annak, hogy legalább a nyugalom szent napján, együtt a néppel, az Úr igéjéből, az isteni bölcseséggel táplálják és erősítsék lelküket? S vajjon olyan teljesnek érzik életüket, hogy nem érzik szükségét együtt

a néppel, a nyugalom napján letelepedni az Úr kegyelmének számolyához, hogy ott élvezzék az Úr kegyelmének üdítő forrását és vegyék annak jobbitó, tisztító erejét? Óh, ezek nélkül (vagy mellőzésével) *lehetetlen* bölcsen kormányozni. S addig csakugyan küzdeni kell a kormányzottaknak a kormányosokkal szemben a nyugalom napjáért.

Hát azok az intézmények, keresztyén egyházak, jobbanmondva Krisztust követő közösségek, amelyek éppen az örök Isten törvényére hivatkozva alakultak, földi látható közösségekbe, a láthatatlan közösség nevelésére és gyarapodására? Vajjon megtettek-e már minden tőlük telhetőt arra nézve, hogy a nyugalom napja a maga teljességében *megszentellessék*? Mikor ébrednek teljes tudatára annak, hogy az Isten ítélete alatt felelősek az Isten törvényének betartásáért és betarttatásáért? Mikor merik az Úr ígését hiány nélkül szólni, mutatni és élni? Szent intézmény! Isteni intézmény! az vagy-e? Ha az vagy, úgy kiálts, fenyíts, dorgálj; aztán nevelj, építs. Mert egész bizonyos, hogy megméretel és ítélet alá vonatol.

Az Isten törvénye nélkül, óh, mennyi sok összeroncsolt és összetört élet, mennyi sok fájdalom, kin és gyötrelme! Mily sok felelőséggel tartoznak ezekért a vezetők!

A történelem tanubizonyosság reá, hogy minden kormányosi, vagy vezetői méltóság, összességében és egyedeiben is, legyen az polgári, még inkább ha egyházi, bármelyik, kivétel nélkül, egész bizonyosan mérték alá vonatik s jaj, ha hijjával találtatik. De boldog, ha kegyelemben méretik meg.

Te pedig, vezetett nép, minden küzdelmeid, vagy minden megpróbáltatásaid közepette az Úr törvénye alapján küzdj Isten adta emberi jogaidért s jól meggondold minden ügyedet, mert te is mérték alá fogsz állíttatni. De az ítélet mellett van számodra egy felséges boldog lehetőség is: ha még nyomorúságaid, küzdelmeid, tusáid, vívódásaid közepette is fel tudsz figyelni a legnagyobb kormányosra, a minden világok Urára, a legdicőbb Királyra, úgy meg fogod hallani szelid és mégis biztató fel-emelő szavát: „Jöjjetek Énhozzám mindnyájan, akik meg vagytok fáradva és meg vagytok terhelve és Én megnyugtatlak benneteket.”

Kormányosoknak és kormányzottaknak magyar és keresztyén testvéretek

Mezőtúron, 1931 március 10.

Horváth Károly,
kőművesmester.

Az árvabélyegakcióval is áldozatot hozunk a gyermekeinkért? . . . Milyen áldozatot hozott Jézus az Ő gyermekeiért?

TÖVISEK ÉS VIRÁGOK¹

Útban Róma felé cím alatt lapunk 90-es évfolyamában b. e. Eröss Lajosunk cikksorozatát közölt azokról a visszas s egyre szaporodó jelenségekről, melyek a református hittudat halványulásával egyenes arányban tüntek fel egyházi életünk sivár mezején. Mit szólna ma az öreg puritán a püspökeinkkel kapcsolatos dolgokhoz? A profán hírszolgálat tudatlanságán, amely kíséretéről, fényes segédletről, beszentelésről stb. számol be, meg sem akadunk, de egyházi lapjainknál is már egészen közkeletű a Főpap, Egyházfejedelem (!) címen való apostrofálás, püspöki áldás osztogatásról, főpásztori látogatásokról, főpapi közreműködésről szülő híradás, amihez jött legújabbban a *címkérdés*. Mintha szegény magyar református egyházunknak *ma* egyéb baja sem volna, minthogy püspökeink ugyanolyan címmel fényeljenek, mint a pápás egyháznagyok. Korunk lelki ürességére szomorúan világít rá általában a címkórság, de az egyenesen megdöbbentő, hogy ez a ragály egyházi életünkre is átterjed s püspökeink számára minél magasabb *világi* címzést követel. Nagyobb, erősebb, hatóbb lesz azzal egyházunk, vagy különbek, tiszteltebbek, értékesebbek lesznek püspökeink, ha Kegyelmes Urak lesznek és kisebbek, ha a Magyar Kultúra, a Szív stb. főprédikátoroknak sajnálja le őket? A lelkiség vallása a külsőséget, a címet sohasem tekintheti lényegnek s közömbösen nézi a hizelgés, talpnyalás, emberimádás ama banalitásait, mely ma már az Istentől is elszedi az egyedül Őt illető Felséges, Kegyelmes megszólítást s gyarló emberekre ruházással üresíti meg tartalmukat. Bennünket legjobban megdöbbent az itt-ott már elhangzott *indokolás*: ha a r. kath. püspökök Kegyelmesek lesznek, a mieinknek is azoknak kell lenni, mert ezt kívánja egyfelől egyházunk s püspökeink tisztessége, másfelől az egyenlőség. De mi lesz az Eminenciás címmel, hiszen ott ezt is használják, ki lesz nálunk a Hercegpüspök, mert ott az is van? Ki adja a latifundiumokat a nagy címhez, mert a mostani 4—500 hold csak nem ellenérték a vármegyékre kiterjedő nagybirtokkal? Melyik század fog tisztelgani a zsinati elnöknek, mint ahogy a Hercegprimás előtt haptákba vágja magát a fővárta? Állandóan tiltakozunk a pápa azon eljárása ellen, hogy mint idegen szuverén belügyeinkbe avatkozik s most ő is jó *jogforrásnak*, ha a címlétrán eggyel feljebb tornáztatjuk magunkat. Mert egészen bizonyos, hogy ha

¹ A rovatvezető az itt közölt és közlendő apróságokat „hosszabb lélekzetű epigrammák”-nak nevezi „kötetlen formában”. Egyházi életünk kirívóan ferde tüneteire kívánja a figyelmet felhívni s a tanulságok levonását a nyájas olvasóra bízta. (Lehetőleg) ártatlan csipkelődésekkel dolgozza fel tárgyát s ha olykor mosolyt fakaszt, maga sohasem nevet, közelebb áll a síráshoz. Hasonló zsánerben írt cikkeket más kézből is szívesen látunk; sajnos, van bőven anyag. Szerk.

püspökeink felveszik, vagy nem tudjuk, miféle erre illetékes hatóságoktól megkapják a Kegyelmes címet, ez végső elemzésben a *pápai intézkedésre* vihető s viendő vissza. S mi lesz a primus *inter pares* tartalmától már ma is eléggé megfosztott elvével? A papsek az állukkal sem fogják érni a primust.

Csak hadd legyenek a pápas püspökök Kegyelmesek, az az érvelés, mely a mi püspökeinket annak dacára, hogy pápa ő Szentsége a címadományozó, *ezen az okon* akarja, kegyelmesíteni, mindvégig — félkegyelmű marad.

*

Kedv, remények, Lillák... Idézve: „most arról van szó, hogy a Kálvinisták Templom-egyesületének irodalmi szakosztálya elhatározta, hogy a Volt Iskolatársak Szövetségével együttesen „Lilla-teák“ elnevezése alatt táncos teaestélyeket rendez a Bika Szálloda éttermében... Teázásnál sok kedves farsangi móka lesz — *fontos*, hogy egészen 2 óráig táncolhat az ifjúság“. (Debrecen, 1931 febr. 11.) A 15-iki szám jelzi, hogy „a jelenlegi dócisták... közül kerülnek ki a házi kisasszonyok, tehát a vidám ifjúság igazi kedélyes, farsangi estét fog együtt tölteni“; majd megnyugtatta a közönséget, hogy a komoly résszel „gyorsan végez az ifjúság, mert a *födolog* ezután jön: a tánc 2 óráig“. A 17-iki szám már a fényes sikerről referál: „este 8 óra után megkezdődött nyíregyházi Rácz Marci zenekarának muzsikájára a tánc, mely éjjel utánig tartott a legjobb hangulatban, amikor a vendégek (Stuczy, Csöppy, Putyu, Mimi, Médi, Zsuci stb.) egy kellemes multság feledhetetlen emlékével távoztak haza“. — Mellékesen jelzi, hogy a Lilla-teaestély jövedelmét részben a létesítendő Kálvinház javára fogják fordítani.

Kedves egészségükre kívánjuk a farsangi multságot. Sem nem panaszoljuk, sem nem irigyeljük. Mivel azonban már túl vagyunk a farsangon, hadd szólaljon meg a bójti hangulat is, Krisztus keresztjének árnyékában járván.

Pehely, lat, *font*, kgr., métermázsa igen viszonylagos dolgok. Erkölcsi vonatkozásban épp ily relatív fogalom, hogy mi a *fontos*; nekem pl. a lelke építése, a tudósítónak a lábművészet; van azonban túl a Lilla-teák kellemes gőzölgésén és túl minden emberi mértéken egy abszolút mérleg, amelyen a dolgok fontossága más szempontok szerint állapíttatik meg (Luk. 16. 15.) s jaj annak, aki ezen a mérlegen hijjával találtatik (Dán. 5. 27). A *födologra* nézve is mintha más véleményen volna Urunk az egy szükséges dologról elhangzott kijelentésében (Luk. 10. 12). A kis (vagy nagy) *dócisták* másnapja iránt, lévén kedden legalább 5 órájuk, teljes részvétellel vagyunk, hogy „a kellemes multság feledhetetlen emlékeit“ nem rontotta-e meg valamelyik zord tanári notesz.

A dolog summája azonban mégis csak az: összefér-e a komoly és istenes cél szolgálatá-

val a kitűnő Rácz Marci zenekarának muzsikája mellett éjjel után 2 óráig tartó táncmultság? Erre vonatkozóan egyik belmissziói kézikönyv így tanít: „A pénzgyűjtés módjai közül teljesen kizárandónak tartjuk az úgynevezett jótékony célú táncmultságokat, amelyek a *cél komolysága és szentsége, másfelől a cél szolgálatára alkalmazott legközségesebb földi élvezetek között áthidalhatatlan szakadékot mutatnak fel*“. Itt-ott alkalmazkodnak is ehhez az elvhez; legalább mi még nem olvastunk olyan jótékony táncról, amelyet a Rózsafűzér, vagy a Chebra kadisa rendezett volna; pedig azok hírből sem ismerik Calvinus János puritán tanításait. Vagy talán az irodalmi szakosztály sem...?

*

Közvetített felvilágosítás Szeremley Bélának.

A Vasárnapban az érdekes tanár úr őszintén bevallja, hogy a Debrecenben tervezett s nézetünk szerint is nagyon szükséges *gyülekezeti ház* (itt természetesen: Kálvinház) rendeltetésével nincs egészen tisztában s szeretne valami nyilvános magyarázatot kapni. Ha elkerülte b. figyelmét, közvetítünk mi egy nyilvános magyarázatot, ami a Debrecen 1930 dec. 2-iki számában az első Dóczi-teadélutánal kapcsolatban ejtette ámulatba a dologgal ismeretlen és ismerős világot. A benfentes cikk-író azon való töprengései közben, hogy „a jótékony célra és a résztvevők minél kisebb anyagi megterhelésére tekintettel nagy tánc terem kibérlése helyett hogy lehetne a fontos *kultúrkérdést* a legegyszerűbben megoldani“, a homlokára üt s egészséges kálvinista ésszel szolgál is a megfejtéssel: *itt van a Kálvinház, azaz hogy itt kellene már lenni*, mert ez az adott alkalom megint elibénk állítja a Kálvinház fölépítésének szükségességét; hiszen milyen természetes volna az, hogy egy ilyen intézmény, mint a Dóczi, amely nemcsak mint iskola, hanem mint az úri társadalom összetartója is fogalom Debrecenben, tudjon úgyszólván „ott-hon“ rendezni *ilyen táncal egybekötött* kulturális ifjúsági összejevetelt. Így igazán *nívósan* és a legkevesebb áldozattal lehetne megadni a vendégeknek mindazt, amit ilyen összejeveteltől várunk“.

Na, persze, amit a tudósításból kiragadott Putyik, Babák és Ducik az *ilyen* összejeveteltől várnak! Igaza van Sz. B.-nak, egy kis nyilvános magyarázat csakugyan ráférne — a házi tudósítóra.

Figyelő.

IRODALOM

Rövid imádságok és elmélkedések az élet különféle viszonyai közt. Magánhasználatra összeállította: *Olácsy György*, nyug. állami tanító, református kántor. Szerző tulajdona. Mezőberény. Ára 60 fillér. — Régen nem volt kezünk között ilyen kedves kis imakönyv.

Egy imádkozni szerető „krisztusi lelki szegény” nyilatkozik meg e csinos könyvecske lapjain s mondja el a maga egyszerűségével és közvetlenségével imádkozó gondolatait — akár csak titkon behajtott ajtaja mellett, állván szemtől szembe a „minden jóknak kútfejével” mondaná el mindazt, ami a szíven fekszik. Előszavában igazán szól: a Biblia és a Zsoltár voltak tanítómesterei. Oda is illeszti hűségesen minden ima végére a megfelelő zsoltárverseket. Ez nagy érdeme. Az élet minden változósága inspirálja imairásra. Közöttük különbséget tenni alig lehet; mégis kiemeljük az utolsót: *Jézus a szabadító—Hitvallás* címűt, ezt szeretnők nagyon sok ember kezébe odaadni. Szerző szerényen azt mondja: ha csak egy lelket megindított, elérte jutalmát. Mi pedig reméljük, hogy nem egy lelket, de minden lelket meg fog indítani s Isten elé fog vezetni. Kivált falusi gyülekezetek számára azért ajánljuk, mert az alkalmi imák ilyen körben élő hívek ajkára készültek. Szerzőt tisztos buzgóságáért szívből üdvözljük. Bár sok ilyen örömlőnk volna Sionunk tornyaiban. (is.)

A debreceni református kollégium tanárainak klasszika-filológiai munkássága 1738-tól 1849-ig. Bölcsészeti doktori értekezés. Irla Varga László. 8° 49 lap. Debrecen, 1930. — Maróthi György, Piskárkosi Szilágyi Sámuel, Szathmári Paks István, Csákvári Varjas János, Sinai Miklós, Budai Ézsaiás, Kerekes Ferenc, Péczely József klasszika-filológiai tanári és tudományos munkálkodásának, főleg pedig auctorkiadásainak részletes ismertetését és bírálatát kapjuk ebben a nagyon aprólékos gonddal készített, számos eddig ismeretlen tudománytörténeti, főként könyvészeti adatot feltáró dolgozatban. A jeles fiatal szerző teljes elismerést érdemel odaadó és szakavatott munkájáért, amellyel a felsorolt nagyemlékű, részben lángeszű debreceni professzoraink tudományos érdemeinek és sokoldalúságának megismeréséhez és méltatásához jelentékenyen közelébb segítette a velük még távolról sem eleget foglalkozó utókat. De minden köszönet megilleti nagynevű tudós szakprofesszorát, dr. Láng Nándort is, aki legkiválóbb tanítványainak figyelmét — noha ő maga nem a mi földi egyházunk tagja — egészen rendszeresen tereli a debreceni református kultúra multjának a klasszicizmussal összefüggő, s eleddig még tudományosan vajmi kevésbé kibányászott értékei felé. R. I.

Barth theológiájának előzményei, kritikája és jelentősége. Irla Dr. Nagy Géza (Theológiai Tanulmányok 12. szám). Lexiconoktáv 36 lap. Debrecen, 1931. Ára 2 P.

A kolozsvári református theologiai fakultás egyháztörténelemtanára nagy történelmi képzettsége mellett kiváló s ez időszerint magyar egyháztörténelemszereknél egyedül álló rendszeres theologiai készültsége alapján is kiváltságos mértékben hivatva volt arra, hogy megírja Barth theológiájáról az első nagyszabású kritikát, de

ennek ellenére is congeniális ismertetést magyar nyelven. Nem mehetünk bele ennek a tömör és súlyos, pedig mindamelllett is élvezetesen, világosan megírt, itt-ott valósággal magát olvasztató dolgozatnak a részletes ismertetésébe, mert erre itt terünk nincs, de nagyon nagy szükség nincs is rá, mert lapunk olvasóinak nagy többsége előtt a Theológiai Szemléből már úgy is ismeretes, hiszen most onnan való különnyomatként jelenik meg. Ellenben igen erősen hangsúlyozni kívánjuk, hogy ennek a dolgozatnak alapos áttanulmányozása — tehát nemcsak egyszeri átolvasása — minden magyar református lelképásztorra, de kivált az idegen nyelveken nem olvasókra nézve elsőrangú szellemi életszükséglet. A szerzővel együtt valljuk: „Barthtal ma már mindenkinek... le kell számolnia. Az egyetelen, az utolsó lehetőséget akarja nyújtani a súlyos válságokba bonyolódott világnak és egyháznak — Isten felé. Ezért tanulmányozása komoly odaadást, megértést és nemcsak felületes elutasító kézlegyintést igényel. Az ő mezítelen embere, az ő Isten előtti teljes magánosságában, nemcsak az erdélyi ember, hanem általában a mai kor embere.” Bizony az kellene, hogy legyen a mai kor magyar református lelképásztora is. R. I.

A nagykanizsai református egyház története. Irla Kádár Lajos református lelkész. A füzet tiszta jövedelme a nagykanizsai református templom építésére fordíttatik. Nagykanizsa, 1931. Kis 8° 44 lap. Ára 1 P 20 fill. Minden tudományos igény nélkül és nagyon sok oda nem tartozó dolog beleszövésével ugyan, de kedvesen és tanulságosan adja elő ez a füzet a magyar reformáció és a magyar református egyház e végvári örömlomának történetét. Nagyon kívánatos volna, hogy különösen az ilyen missziói gyülekezeteink kezdeteiről — értve ezen a XIX. századi újrakezdődésüket — minél nagyobb számmal jelennének meg, ha mindjárt csak ilyen gyakorlati célú összefoglaló ismertetések is. A magyar református misszió és szórványgondozás megszervezése külön sorsdöntő fejezet lesz XIX—XX. századi egyháztörténelmünkben. R. I.

A ceglédi református egyház lelképásztorai. Irla S. Szabó József. Cegléd, 1931. 8° 52 lap.

Különös nagy öröm számunkra a mi lapunk egyik legrégebbi és legkiválóbb munkatársának nevével az irodalomban bárhol egyebütt is találkozni. De akkor meg éppen fölfigyelünk, valahányszor legotthonosabb és legszeretettebb munkaterületén: az egyháztörténelmi részletkutatásban pillantjuk meg fáradhatatlan szorgalmának s a legkisebb részletbe is alázatosan elmerülni tudó lelkes tárgyiseretetének egy-egy újabb bizonyosságát. Íme a ceglédi „otium cum dignitate”, amelybe atyai szíve parancsára, de debreceni barátainak és tisztelőinek nagy megfosztatására visszavonult s amelyben a „dignitas” jelentése többek között a szabad és boldog munka, máris megtermette gyümölcseit

a tudomány számára. Cegléd város (még sajtó alatt levő) monographiája számára megírta az ottani híres és tekintélyes református egyháznak eseményekben és tanulságokban gazdag multját s az idevonatkozó kutatás közben az egyes lelkipásztorok életére vonatkozóan gyűjtött s a monographiában fel nem dolgozhatott számos nagybecsű s eddig a tudományos irodalomban jórészt ismeretlen adatot meg ebben a külön kiadványban teszi közzé. A dolgozatnak egyebek mellett nagy értéke, hogy az egyes lelkipásztorok viszontagságos élettöredékein keresztül igen mély bepillantást nyújt mai hatalmas alföldi ekklezsiáink egyikének ma már el sem képzelhető s valamennyire nézve tipikus sorsfordulataiba a XVI—XVIII. században, főleg pedig a hódoltság s a kuruc-labanc korszakban. R. I.

Református Évkönyv 1931. Budapest.

A *Református Figyelő* kiadása. Szerkesztette: Dr. Thaly Lóránt. A Református Figyelő a református olvasó közönséget igen kedves ajándékkal lepte meg, amikor Thaly Lóránt szerkesztésében kibocsátotta 1931. évi Református Évkönyvét. A könyv célja „Református mezők virágterméséből kötni egy csokorra valót”. De egyszersmind a könyv záloga annak az ígéretnek is, hogy az új évben még nagyobb gondnal és szeretettel szenteli a Református Figyelő a református sajtó szolgálatára magát. A kiváló szerkesztésről tanuskodó Évkönyv a naptári rész után legjelesebbjeinktől hoz prózát és verset. Az Évkönyv anyagát dr. Thaly Lóránt, Áprily Lajos, dr. Ravasz László, Szász Károly, Komáromy János, Szigethy Ferenc, Maksay Albert, Czeglédy Sándor, dr. Vass Vince, Bárd Miklós, Szabó Pál, Dömötör Ilona, dr. Victor János, Kozma Andor írták. Az Évkönyv végezetül a magyarországi református egyházzal és intézményeiről nyújt részletes tájékoztatást és kimutatást. Amikor szeretettel olvassuk a Református Figyelő kedves ajándékát, annak a reménynek adunk kifejezést, hogy ez a Református Évkönyv a jövőben sem marad el, hasonló gazdag tartalommal öntudatosítja és építi református hivatás táborát. (mb.)

HALOTTAINK

Id. Péter Mihályné Hudák Mária, Péter Mihály, a csehek által elszakított tiszánineni református egyházkerület püspökének édesanyja 82 éves korában elhunyt. Az aranyszívű, vallásos lelkű nő koporsóját a falu aprajánagyja kísérte ki a deregnyői sírkertbe. Péter Mihály püspök alig pár hónapja temette el édesatyját.

Özv. Győry Lászlóné Cseh Irén életének 60., özvegységének 9-ik évében hosszas szenvedés után Szatmáron március hó 10-én elhunyt.

A megboldogult férje a géberjéni gyülekezetnek volt lelkipásztora. Egyetlen leánya, édesatyja, testvérei és veje gyászolják.

Özv. ó- és újabaházi Abaházy Józsefné szül. rásonyi Papp Irma, volt olaszliszkai református lelkésznő pár heti súlyosabb szenvedés után 1931. évi március hó 13-án 80 éves korában Gebén csendesen elhunyt.

Áldott legyen emlékezetük!

Minden egyházi okmányra, iratra, levélre ragasszunk árvabélyeget!

KÜLÖNFÉLÉK

Március 15-ét hagyományos ünnepi keretek között ülte meg Debrecen társadalma. Délelőtt 10 órakor ünnepi istentisztelet volt a Nagytemplomban, melyen részt vettek dr. Baltazár Dezső püspök, az egyházi, városi, katonai hatóságok képviselői. Az ígét Csikesz Sándor egyetemi tanár hirdette. A nagyjelentőségű nap emlékének adóztak lélekemelő ünnepély keretében a református főgimnázium, Dóczi-leánynevelő intézet, tanítóképzőintézet, az elemi iskolák is.

A **debreceni református Ispotály** fennállásának és megszakítás nélküli működésének 402-ik évfordulója alkalmából az ispotályi templomban az ispotályi egyházrész vezetősége kegyeletos emlékünnepelet rendezett. Predikált Uray Sándor lelkész. Az Ispotály alapítójáról és a kegyes jótévedőkről megemlékezett Molnár Ferenc ispotályi felügyelő-lelkész. A gyülekezetet dr. Baltazár Dezső püspök áldotta meg. Énekelt a Református Tanítói Vegyeskar.

Lelkészválasztás. A pátrohái gyülekezet nagy szótöbbséggel Csüry István zemplénagárdi lelkészt választotta meg lelkipásztorául. Isten áldása legyen a hosszú harc után a gyülekezetben és az Ő kegyelme kísérje az új pásztort is mindennemű forgolódásában.

Baksay-centennárium. Az 1932. évben lesz 100. születési évfordulója Baksay Sándornak, a dunamelléki egyházkerület nagynevű püspökének, a kiváló írónak. Ez alkalommal — mivel születési helyén, Nagypeterden szülőháza már nem áll — a templom falán emléktáblát lepleznek le.

A **hajdúnánási presbiterium** legutóbb tartott ülésén rosszalását fejezte ki afelett, hogy az egyházi állásokra pályázók a presbiterium tagjait lakásukon felkeresgetik. Nagyon helyes, folytatni kell.

Nagyváradon a református lelkészek minden hétfő délután meglátogatják az állami kórház betegeit és minden beteg már évek hosszú sora óta ingyen kapja a Nagyváradon megjelenő Református Híradót. Hasonlólag cselekesznek, mint a mult alkalommal jelentettük, Hódmezővásárhelyen is. Hát Debrecenben?

A középszabolesi református egyházmegye tavaszi közgyűlését 1931 április 21-én d. e. 9 órai kezdettel Nyíregyházán tartja. Délután 3 órakor bírósági gyűlés. Előértekezlet takarékosági szempontból nem lesz.

Március 15-e Hajdúhadházon. Mint már évek óta állandóan, úgy most is, a Református Fiú- és Leányegyesület közös rendezésben szentelt ünnepet a szabadság eme dicső napjának. Hetek lázas munkájának a gyümölcse érett meg erre a napra. A műsort a Szózat együttes elénekzése vezette be, majd Molnár Zoltán református lelkész, az egyesületek elnöke ragadta magával hatalmas beszédben a zsúfolásig megtelt nagyterem közönségét. Megrázó erővel mutatott rá arra, hogy nem elég a mult szép emlékein néhány percre elmerengeni, hanem tanuljunk belőle s tegyünk meg minden telhetőt az ifjúságért, a mi fiainkért, támogassuk őket a jó, a szép és a nemes munkában mindenkor, hogy tovább emelhessék és vigyék azt a lobogót, amit már mi is őseinktől vettünk át. Egy 1 felvonásos irredenta színdarab előadása után, Gábor Bálint, az egyesület pénztárnoka szavalta el Petőfi Nemzeti dalát, ezután egy 3 felvonásos hazafias színdarabot adtak elő az egyesületek tagjai, amelyet feszült figyelemmel hallgatott meg a közönség sok-sok tapssal jutalmazva meg a szereplőket. A szépen sikerült ünnepély a Himnusz elénekülésével ért véget. A rendezés nehéz és fárasztó munkáját Molnár Zoltán református lelkész, elnök, Molnár Zoltánné, aki a Leányegyesületet szervezte és vezeti, továbbá Madarász József s.-lelkész végezték. (Beküldetett.)

A budai egyházrész a hitélet elmélyítése céljából családi köröket szervezett, mert az igen nagy területen lévő egyház nem tudja egykönnyen megközelíteni híveit. Egyelőre három ilyen családi kör működik. Az összejövetel mindig istentisztelettel kezdődik és szeretetvendégséggel végződik.

A budapesti protestáns katonai egyházközség a budapesti m. kir. honvéd helyőrség protestáns (református, evangélikus és unitárius) vallású honvédtisztjei, hasonállásúak és családtagjaik számára 1931. évi március 26., 27. és 28. napjain, a Magyarországi Reformátusok Székházának imatermében (VII., Abonyi ucca 21. szám. Bejárat a Szabó József ucca felől) nagyhétre előkészítő konferenciát tart. Az előadások mindennap 18 órakor kezdődnek. A konferencia rendje: Első nap. (1931 március 26. Csütörtök.) Bibliát olvas és imádkozik: Tuba András református esperes. Megnyitó beszédet mond: vitéz Pávai Mátyás Sándor vezérfőtanácsnok, egyházközségi felügyelő. D. Soltész Elemér püspök első előadása a szenvedésről. Bibliát magyaráz és imádkozik: Balikó Lajos evang. alesperes. — Második nap. (1931 március 27. Péntek.) Bibliát olvas és imádkozik: Schulek Tibor evang. lelkész. D. Soltész Elemér püspök második előadása a szenvedésről. Bibliát

magyaráz és imádkozik: Veress Jenő református alesperes. — Harmadik nap. (1931 március 28. Szombat.) Bibliát olvas és imádkozik: Borbás Antal református főlelkész. D. Soltész Elemér püspök harmadik előadása a szenvedésről. Bibliát magyaráz és imádkozik: Szabó Gábor evang. főlelkész. Záróbeszédet és áldást mond: Pál Dénes református alesperes.

Nyugalombavonulás. Osváth Pál dögei lelkész — tekintettel több, mint 40 évi szolgálataira — nyugdíjaztatását kérte.

Lelkészmeghívás. A garéi egyházközség (felsőbaranyai egyházmegye) Lutár Sándor volt kemecsei segédlelkészt hívta meg egyhangúlag pásztorául.

Egyházkerületi műemlékbizottság. Az erdélyi egyházkerület Igazgatótanácsa 1930 febr. havában kimondotta, hogy egyházi műemlékbizottságot szervez. Szükségessé és indokolttá tette ezt a lépést, hogy az illetékesek látták azt a nagy pusztulást, amely minden téren mutatkozik egyházi emlékeinknél. Régi templomok összeomlanak, klenodiumok elkallódnak, emlékezetes fejfák kidőlnek. Éppen ezért a műemlékbizottságnak az a célja, hogy tanácsal szolgáljon az összes érdekelteknek Nem történhetik az meg, hogy a hívek eladják régi kelyhüket, azért, hogy pénzhez jussanak. Ami a műemlékbizottság adminisztrációját illeti, csak azt mondhatjuk a leggyorsabb, szükség esetén napok alatt meghozza határozatát, nem kell félesztendő számra várakozni, esetleg építkezési, vagy más egyéb átalakítási munkálatokat függőben tartani. A műemlékbizottság feladatát képezi a temetőterek felett való vigyázás és őrökösés, hogy ne történhessék meg a temetőben való legeltetés és a síremlékek törése-zúzása. A bizottság egy év alatt 12 templomrenoválásnál szolgált tanáccsal és több eladni szándékolt tárgyra adott szakvéleményt. Ami pedig különösen dicséretreméltó, ez az, hogy a műemlékbizottság tagjai munkájukat minden napidíj nélkül teljesen ingyenesen végzik. Nálunk sem ártana hasonló szerv létesítése, hiszen multunk emlékeinek megbecsülése saját becsületünk.

Szeretetvendégség Vásárosnaményban. A „Vásárosnaményi Református Nőegylet”, melynek áldásos működéséről már több alkalommal is megemlékeztünk lapunk hasábjain, folyó hó 8-án, vasárnap este tartotta a téli félévet befejező IV. szeretetvendégségét, a polgári iskola nagytermében. Ez alkalemmal is zsúfolásig megtelt a nagyterem s a szép erkölcsi siker jelentékeny anyagi hasznot is biztosított. A műsor most nem annyira változatos, mint inkább komoly, építő célzatú volt. Közös ének és Kelemen Gyula helybeli lelkipásztor imádsága után, Csáky Gyula kisvárdai evang. lelkész tartott igen hatásos, szép előadást a „család”-ról. Majd Fodor Endre polg. isk. tanuló ügyes szavalata után a szokásos szám következett: Kelemen Gyuláné, egyesületi alelnöknő ismertette

az egylet működését. Végül Kelemen Gyula lelkész, mint az egyesület ügyvezető-igazgatója tartotta meg a téli félévet záró előadást, melynek keretében további kölcsönös szeretetre és áldásos munkára buzdította a Nőegylet tagjait. Hálaének zárta be a felejthetetlen emlékü testvéri találkozást. Kelemen Gyuláné alelnök előadásából Isten iránti hálával értesültünk arról, hogy a Nőegylet pénztári bevétele rövid négy hónap alatt félezer pengőnél is több volt, amit javarészből a gyülekezet szegényeinek segélyezésére fordított. Segélyeit rendszerint természetben szolgáltatja ki. (Liszt, kenyér, zsír, tej.) Többször viselte az orvos, gyógyszer és temetés költségeit. Gondoskodott 35 gyermek állandó ebédeltetéséről az iskolai év végéig és 10 ismétlő iskolai növendék vallástani könyvét saját költségén beszerezte. Megállapította alelnök, hogy a Nőegyletnek egyetlen olyan tagja sincs, ki hólabda teadélután ne rendezett volna az egylet javára, sőt még katolikus asszonyok is résztvettek ebben az áldozatos emberbaráti munkában. Többen 20—30 vendéget is meghívtak otthonukba, egy kis csésze tea mellé, baráti szíves beszélgetésre. E teadélutánok bevételei képezték a Nőegylet főjövendelmét. Ezzel a vásárosnaményi református gyülekezet asszonyai szép példát adtak arra, hogy egy személyben hitbuzgó Mária és szorgalmas Mártha tudnak lenni s ezért kedvesek nemcsak emberek, de az Isten előtt is... (Beküldetett.)

Bethlen Gábor Szövetség Dévaványán.

Fényes keretek között alakult meg március 1-én a Bethlen Gábor Szövetség dévaványai fiókja. A 11,000 lelket számláló nagy református gyülekezetben régi idők óta hiányzott egy, a község reformátusait összefogó egyesület, míg a csekély számú katolikusoknak már évtizedek óta megvan a maguk „Róm. kath. Olvasóegylete”. A Bethlen Gábor Szövetség dévaványai fiókjának megszervezését dr. ikafalvi Farkas Béla református lelkész és Jónás Imre igazgató-tanító készítették elő a hívek óriási lelkesedése mellett. Az alakuló közgyűlésen megjelentek vitéz Csécsi Nagy Imre ny. altábornagy vezetésével dr. Gyökössi Endre, dr. Torday Géza, dr. Molnár Kálmán és Benkő Béla központi kiküldöttek. Török Imre esperes és dr. Herczegh Béla képviselő az egyházmegyét képviselték. A délelőtti istentiszteleten Török Imre prédikált. Az állomásnál történt impozáns fogadtatás után a templomban ment végbe az alakuló közgyűlés, melyen az Iparos dalárda a Hiszekegyet énekelte el, majd a lelkész beszéde után egyhangú lelkesedéssel mondta ki a kb. 4000 főnyi sereg a megalakulást. Azután v. Csécsi Nagy Imre, Herczegh Béla és Gyökössi Endre tartottak beszédet. A gyűlést a Himnusz fejezte be. (Beküldetett.)

A váncsodói egyház presbiteriuma f. év február hó 19-én tartott gyűlésében lelkész javaslatára egyhangúlag kimondta, hogy az intenzív presbiteri látogatást a hívek között

megkezdi. Az egyházközséget 11 körzetre osztotta be s egy-egy körzet látogatását egy, illetve két presbiter vállalta. Főbb célokul tüzték ki a betegek meglátogatását s az egyháztagnak a fokozottabb templomlátogatásra, bibliaórákon és vallásos-estéken való részvételre való buzdítását, a botrányos életű egyháztagnak jóakarató megintését.

A Békési Missziói Kör (Békés, Mezőberény, Köröstarcsa) 1931 március 8-án megtartotta az első református missziói napot, mely igen szépen sikerült, Békésen. Délelőtt 9 órakor circa három-ezer lélek részvételével alkalmi istentisztelet volt, melyen Arany Gusztáv köröstarcsai lelkész, egyházmegyei tanácsbíró prédikált Máté V. 13—16. alapján hatalmasan meggyőző erővel. Ezután a három egyház közös presbiteri értekezletet tartott, melyen a Missziói Kör nagy céljait szintén Arany Gusztáv missziókori elnök vázolta, azután Körber Tivadar békési gimn. főigazgató, egyházmegyei világi tanácsbíró, helybeli presbiter tartott igen magas színvonalú, tartalmas felolvasást a mai presbiter tisztéről és kötelességeiről. Délután 3 órakor a vasárnapi iskolai vezetők, nőegyletek, bibliakörök és belmissziós bizottságok együttes értekezlete volt. Úgy a délelőtti presbiteri, mint a délutáni konferencia egyhangúlag ünnepélyes deklarációt fogadott el a reverzális és az úrvacsorázás kérdésében. Határozatba ment a vasárnapi bibliai iskolák fejlesztése is. Este 6 órakor még nagyobb számú gyülekezet előtt a templomban evangelizációs műsoros vallásos-estély tartatott szavaltat és énekkari számokkal. A műsor többi számait a helybeli lelkészek Karácson András (kezdőimádság, igehirdetés Lukács IX. 57. és János VI. 68—69.), Turóczy László (szabadelőadás) és Nagy Lajos (bezáróimádság, megáldás) látták el. Az egésznapos perselypénz felerésze az egyházmegyei missziói alapra, a másik felerésze pedig a Kálvineum árvabélyegakció céljára fordított. (Beküldetett.)

A kisújszállási református gyülekezetben január 19-ike óta diakonissza, Júlia testvér a debreceni anyaházból, végez áldott munkát. Április második felétől kezdve pedig valószínűleg diakonus is lesz. Mindenik a gyülekezet tagjainak áldozatkészségéből.

TARTALOM: Maklár Károly: Az új nyugdíj-törvényről. — Feladatok: Forgolányi Rózsa Sándor: Súlyos teher. — Horváth Károly: Nyugalom napja. — Tövis és virágok. — Irodalom. — Halottaink. — Különlétek. — Szerkesztői üzenet.

Szerkesztői üzenet.

Sz. I. Mp. Hálásan köszönöm. A 28-iki számban vezető helyen szándékozom hozni. És hasonló jókat kívánok lapunknak továbbra is, Tőled s mindazoktól, akik szolgálatban is, lélekben is Testvéreink.

Magyarország aranykoszorús mestere

SZLEZÁK LÁSZLÓ

harang- és ércöntőde, harangfelsze-
relés és haranglábgyár

BUDAPEST, VI., FRANGEPÁN-U. 77. SZ.

Telefon: Aut. 913-53. sz. Költségvetéssel díjmentesen szolgál.

BUDAPEST-ANGYALFÖLDI REF. TEMPLOM RÉSZÉRE
KÉSZÍTETT HARANG, MELYTŐL DR. RAVASZ LÁSZLÓ PÜSPÖK ÚR
AVATOTT FEL.

Előnyös fizatási feltételek. Számos egyházi elismerőlevé

Az 1900. évi párisi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. 1930. évi nemzetközi vásáron emléklappal kitüntetve.

A budapesti Bazilika 7945 kilogrammos új harangja gyáramban készült.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedése
Debrecen.

Alapította 1819-ben Sesztina János.

Kitünő fűtőképességű magyar „Perpetuum“-kályhák.
Magyar gyártmányú zománc-edények,
zsír-bödönök, disznóölő-kések, husvágó-gépek.
Telefon 6. és 15-48.

Debrecen sz. kir. város és a Tiszántúli református egyházkerület könyvnyomda-vállalata. 1931-776

Protestáns egyházi irodalom!

- Dr. Baltazár Dezső: Elég nekem az Isten kegyelme (prédikációk) 4-50 helyett . . . 1-—
— A próbáltatások idejéből 1-20
Dr. Révész Imre: Az íge fénye 2-40 helyett . . . 1-20
— Dévay Biró Máttyás tanításai (tanulmány a magyar protestáns theologiai gondolkodás kezdeteiből) 4-—
— Bod Péter mint történetíró. —80
S. Szabó Jozsef: Révész Imre emlékezete. . . —40
Révész Imre élete 1826-1881
Születésének századik évfordulóján közrebocsátja a debreceni református egyház presbyteriuma. 8-—
Révész Imre: Kálvin élete és a kálvinizmus, egész vászonkötésben 2-40

Jézus Krisztus jó vitéze.

Baráti útmutató a református lelkipásztori pálya előkészületeihez. Irták: Imre Lajos, Makkai Sándor, Révész Imre, Vásárhelyi József . . . 2-—

Dr. Szentpéteri Kun Ágota: A debreceni református nagytemplom (1805-1827.) építésének története 3-—

Dr. Hegyaljai Kiss Géza: Kossuth I. 4-—

— Kossuth II. 4-—

— Árva Bethlen Kata 2-—

— Lélek és élet I. 5-—

— Lélek és élet II. 8-—

— Napfény a Hegyalján 2-60

— Lorántfy Zsuzsánna 2-80

— Magyar szívvel német földön —80

— Nagyasszonyok a magyar reformációban —80

— Monok története —50

— Égő szívvel 2-—

— Császár és lelkipásztor 3-—

Baja Mihály: „Szól a harang.“ Családias, vallásos, hazafias és alkalmi költemények gyűjteménye. Ifjúsági és népies kiadás. 1-50

Dr. Erdős Károly: Az én vallásom . . . —66

— Fohászok —12

Ismét kapható:

Uray Sándor: Lelkészi szolgálati napló . . . 4-—

Ujdonságok!

Incze Gábor: Temetési beszédek 3-—

— Keresztelési beszédek 3-—

Gaál Ferenc: Az élet beszédei 6-50

Vincze Elek: Mi láttuk az ő dicsőségét . . . 5-—

Debreceni István: Sirjatok a sírokkal . . . 4-—

— Kicsoda ez? 5-—

Győri Elemér: A kettős tüzes nyelvek fényében 5-—

„MÉLIUSZ“

könyvkereskedés Debrecen,
Ferencz József-út 26.